

Даькъала хилда 1-гIа май!

Газет арадувл 1923-ча шера
майтсела бетта 1-ча дийнахъа денз



1973-ча шера
«Сердало»
газета
«Сийлен хъарак»
яха орден
еннай

№15 (12692)
Бекарга
буттг,
30 ди, 2025 шу



12+



СЕРДАЛО

WWW.SERDALO.RU

ГІАЛГІАЙ МЕХКА КЪАМАН ЮКЪАРА ГАЗЕТ



ЛАБТТАН ДОЗАЛ

Лаьттан Ди дездеш,
кхетаче вIашагIеллар
Оалкамарча дешархоша

7



ЮКЪАРА ЦІАЙ

Даьхенцара безам
гойташ, машинашца
леда арабаьлар
МагIалбике

9



КЪАМАН ІАДАТАШ

ГІалгIай къаман
дуьхара фестиваль
дIайихъар Юкъерча
Ачалкхе

10



КОТАЛОН ІОАЗУВ

ГІалгIай мехка 3,5 эзар
совгIа сага «Коталон
диктант» яздыр

12



СИЙЛЕНГАШ

ГІалгIай мехкара
тохкамаш дераш,
сийленгашка
бIаргIокхаш ба

14

@gserdalo

vk.com/gserdalo

Дзен сердало

www.serdalo.ru



Барт-цхъоагIо

ГІалгIайчен викалIа Казахстана
доккха совгIат делар

2



ДІадахар лоархIаш

ГІалгIай мехка
лаьрхIад,
«ТIема сийлен
моттиг» яха цIи
кхолла

3

РФ сенатора
Хамченаякъан
Билана 2024
шера ше баъча
балхах дийцар,
лоархIаме йола
балха моттигаш
белгал а еш.

Аьхченаякъан Марем

Цу юкъа цо дакъа лаь-
цар Федерацен Совета
23 кхетачен юкъе. Хам-
ченаякъан Билана терко
тIаяхийтар юртбоахама
даькъ тIа арахецаш долча
кхачан даарашта; федер-
ральни, моттигерча ва-
хара- цхьана ГIалгIайче
социально-экономически
дегIайоалаяра.

Нахацара бувзам лелаба-
ра даькъ тIа 64 кхайкарал-
га хьежар из, вахара терко
эшаш болча, бизнесменашта
новкъостал дар, республи-
кан студенташ деша отта-
бар, хьажол де бахархой ба-
хийтар санна дола хаттараш
кхоачашдеш хилар.

Цул совгIа сенатора,
каст-кастта сагIа доаккхаш,
наха новкъостал даьд, иштта
СВО доакъашхошта, цар де-
зала, гуманитарни новкъо-
стал даьд бIухошта тIема
техника луш.

Кхы кIезигагIа доацаш,
лоархIаме хилар вай мех-
кахо парламенташта юкъер-
ча Федерацен Совета балха,
къаман кхетаченашка дакъа
лоацаш хилар.

ГIалгIай
мехкарча
ГД депутата
Татренаакъан
Муслима жоп
делар «Коталон
диктанта»
хаттарашта

Коазой Мадина

ГIалгIайчера РФ Пачча-
хьалкхен Думан депута-
та Татренаакъан Мусли-
ма хIара шера дакъа лоац
«Коталон диктант» яхача
халкъашта юкъерча бо-
ламе. Ер шу а цо дакъа ца
лоацаш дитанзар.

Депутата ший телеграм-
канале яздаь ма хиллара, 25
хаттара жоп делар цо.

«Цу кепара из болам
дIахьош хиларо таро лу безам
барашта цига дакъа лаца, цу-
духьа нах а цу юкъе духагIа
хулаш боагIа. Тахан латта ис-
тори кегаде безам бараш
цхьан оагIорахьа боалача
хана, лоархIаме да историче-
ски бакъдар лорадар.

«Коталон диктанта» нов-
къостал ду шийна фу хов
хьажа, граждански цхьоагIо
чIоагIье, бехктохьама хила»,
- аьлар Татренаакъан Мусли-
ма.



Паччахьалкхено дIабихьача балхах дийцар Мехкадас

Аьхченаякъан Марем

Республикерча Паччахьалкхе-
но дIабихьача балхах дувцаш
йолча, хIара шера дIакхухьача
кхетаче, мехка хьалхалатта-
рий аьттув баьннараш белгал-
дир мехкадас Келаматаная-

къан Махьмуд-Иаьлас. Из хоам
«Сердалога» бир Халкъа Гул-
лама зарбан болх лелабераша.

«Республике йоккха,
лоархIаме проекташ йоаржае
гIо деш волча, вахара-экономи-
кан политика хьаллоацача РФ

Президента Путин Владимира
баркал кхайкадир вай Мехка-
дас. ЛоархIамеча гIулакхех да
СВО доакъашхошта, цар деза-
лашта гIо лоаттадар; федераль-
ни, моттигера программаш йо-
аржаеш болх чакхбакхар», -
йоах тхого бенача хоам.

ХьатIадоарIача Коталон 80
шу дизара доккхача денца даь-
къалабийцар гулбеннараш ре-
спубликан кулгалхочо. Мех-
кадас белгалдир, истореца
лоархIам лелабе безилга, кхувиш
латта тIехье из хьалхадоахаш
ураоттае езилга.



ГIалгIайчен викалIа Казахстана доккха совгIат делар

Коазой Мадина

Къамашта юкъера бувзам ле-
лабара даькъ тIа дика къа-
хьегарах, юкъарлон барт
чIоагIбарах, Кахастанерча
вай мехкахой викалIа Келига-
наакъан Ювсапа лахара пач-
чахьалкхен совгIат, вошал
долча паччахьалкхен орден
елар. «Ел бIрлIгI» («Халкъа
цхьоагIо») цIи йола совгIат
да из. Казахстана халкъа Ас-
самблея XXXIV сесси йолаш,
мехка Президента Токаев Ка-
сым-Жомарта къаьстта ше
дIаделар из совгIат.

ГIалгIай Миннаца зарбан
болх лелабераша яхачох, Кели-
ганаакъан Ювсап ва Казахста-
на къамий Ассамблея Кхела до-
акъашхо, «Вайнах» яхача Ка-
захстана нохчий, ГIалгIай Ассо-
циацие сопредседатель.

«СовгIат хьаэцаш, Келига-
наакъан Ювсапа баркал аьлар
иштта лакха мах ший балха
барах, цо белгалдир, совгIат
даларца цхьана «Вайнах» Ас-
социацие берригача викалий
болх белгалбаь хилар», - аьлар
ГIалгIай Республикан Миннаца
хьабайтача хоам.



Галгйай мехка лаьрхлад, «Тема сийлен моттиг» яха ци кхолла

Аьхенаькъан Марем

Галгйайчен Халкъа Гулла-ма кхетаче, Келаматанаькъан Махьмуд-Иаьлас хьалхадаьккхар, республикан шахьарашта, юрташта «Тема сийлен моттиг» яха сийдола ци яла. Из кердадар юкьедаккхаро таро лургья МагIалбик лораш дIайихьача тема операце турпалхой сий лакха лоттаде.

Мехкадас белгалдир, 1943 шера наджгоанцхой бетта хьалхара денош, цIаккха дицлургдоаш, дусаргда МагIалбика исторен чухьа, цудухьа республикан бокьо я из сий дола ци кхолла.

«Из лоархIаме дакъа дIалоаш да Сийлахь-боккхача Даьймехка тема исторен оагIон тIа», - аьлар республикан Кулгалхочо.

Цо белгалдир, цу дешо шахьараш юкьейоалаярал совгIа, юрташ а нах баха кхыйола моттигаш а чулоацаргья чIоагIа тIом лаьтта, цига баьхача наха денал, майрал гойта хиларах.

Цунца дувзаденна, Макшарипа Махьмуд-Иаьлас депутаташта хьалхадаьккхар, из болх дIабахьара дола хьал тахкар.

«Из, Даьхенцара безам гойташ хиларал совгIа, кагирхошта кхетам луш а да», - аьлар цо.



Илдарха-ГIалий тIа Дошакъалой Адама сийна «Турпалхочун парта» хьайийллар

Гаьгенаькъан Мартина

Илдарха-ГIалан №1 йолча шахьара Гимназе хьайийллар Галгйай Республিকে ГIолла йолча «Беркут-Юг ОМОН» веннача болхочун Дошакъалой Адама сийна «Турпалхочун Парта», яхаш,

дийцар «Сердало» газетага доал деча даькъ тIарча зарбан болх лелабераша.

Цига дакъа лоаш хилар полице сержанта гаргара нах, Ростгарде Урхаллен кулгалхо Буружанаькъан Михаил, Галгйайчен араьхарча бувза-

ма, къаман политикан, зарбан, хоамий министра ГIонча Iалбаканаькъан Руслан, тема новкъостий, дешархой, къона эскархой. Хьаьшаша сий дир бIухочун, йист ца хулача Минотаца», - аьлар хоам.

«Дошакъалой Адама шийса Iудиллар, вай мехка кхоане

лораш. Цунна хетаяь «Турпалхочун Парта» - из Даьхен хьалхашка боккха бектокхам хилар да. Со тешаш ва, кагирхошта цунгара эца масал хиларах», - аьлар полице инарал-майора Буружанаькъан Михаила.

«Йоачан-2025» яха терроризма духьаларча кийчон болх дIабихьар мехка

Йовлой Ясмина

«Йоачан-2025» яха терроризм яхача доккхача зулама духьаларча кийчон болх дIабихьар вай мехка. ЦIаьхха, хатар ийкхача, тайп-тайпарча моттигашка, ишколашка, иштта дукха адам гуллуча моттигашка малагIа болх дIабахьа беа, мишта хьовза беа шаьрдеш хилар Iаьдала болхлой.

Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера. Зуламхой хьалувцара, хатар гаьнацадалиятара ГIулакх мишта дIадахьа деза гойтар цига.

«Цу балха юкье дакъа лоаш хилар Iаьдала болхлой, республикера Паччахьалкхе, операцен кулгал деш вар республикерча УФСБ хьалха латта инарал-майор Шевляков Михаил», - йоах тхога бенача хоам.

«Бо» яхача Пхьаранаькъан Руслана книжканна хетаяь кхетаче хилар

Гаьгенаькъан Мартина

Йоазонхо, Халкъа Гулла-ма кулгалхочун ГIонча волча Пхьаранаькъан Руслана яздаьча «Бо» яхача книжканна хетаяь кхетаче дIайихьар Наьсарерча культуран цIагIа. Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера.

«Книжках шоашта хетар оалаш къамаьл дир йоазонхоша, паччахьалкхен университет болхлоша, автора новкъосташа», - йоах тхога бенача

ча хоам. Гулбеннараша белгалдаьчох, бIаргех хий ца долаш, ешалургйоаца моттигаш дукха я книжкан юкье. Цхьаккха бек боацаш къам дахачара дохадаь мехкадаьккхача хана, къизало Iазапе увттаьраш ба автора хьебераш, цу бIехача ГIулакха духьала мел баьннарий вахар хоададеш, дIакхихьа операци я дагалувцар. Теркалде деза, Пхьаранаькъан Руслана хьалхагIа «Вахара бирсаталгIеш» яха книжка, «Вай чакхдаьнна денош» яха гуллам арахийцалга.





Сулейменова
цѣрах болча
урам тІара
лампаш,
эргаяьха, тоайир
Наьсаре

Йовлой Ясмина

Наьсарера Сулейменова
цѣрах болча ураме сийр-
да хилийтара тІехьа къа-
хьегаш баьккар болхлой.
Къаьнарча лампашта
меттел, тахан хъаяьнна,
ток кІезигагІа юаш йола
дикагІа йола лампаш
ехкар ураме. Из хоам
«Сердалога» бир шахъа-
ра администраце.

Ток кІезигагІа йоаярал
совгІа, гІашлой никъ а сийр-
дабоаккхаш дикка сердал
йоаржаю цар гонахъа.

«Дукха адам, маши-
наш лелаш, юхе ишкол
йолаш моттиг я из, цуду-
хъа, ара боад эттача; сийр-
да, паргІата хила еза цига»,
- белгалдир шахъара дас
Оздой Руслана.

Наьсаре
дІаболабир
дІоахала
басарца
наькъа оасаш
дахийтара болх

Йовлой Ясмина

Наьсаре дІаболабир ба-
сарца дІоахала наькъа
оасаш дахийтара болх.
Центральни куран ад-
министраце доал деча
давкъ тІара наькъаш
тоаду, хІаьта мехка Ав-
тодоро - республикан
лоархІам бола наькъаш,
яхаш, дийцар «Сердало»
газетага шахъара адми-
нистраце.

Оасаш дохийт лаьрхІача
техникан новкъосталца
е кулгара. ДукхагІа дола
балхаш деш дар Базорка-
наькъан, Фабрични урамаш
тІа.

Болх бе лаьрхІа дола
денош белгалдаьд, хаоттам
кхы талхаш ца хуле, хІана
аьлча эша йІовхал ца эттача,
из болх дІабахъа йиш йолаш
бац. Из хила еза + 15 граду-
сага кхоачаш.

ХьалхагІа цу тайпара бал-
хаш дІадихьад МагІалбика
Осканакъан оалача керт-
терча урам тІа, из болх
вІашагІбеллабар республи-
кан машиннакъий Мини-
стерствос.



ГІалгІайчен, Нохчий мехка кагирхой Парламенташа шоайла бувзам лелабергба

Гаьгенаькъан Мартина

ГІалгІай, Нохчий республи-
кай кагирхой Парламен-
таша шоайла бувзам лела-
бергба. Укх деношка цар
чІоагІдир цхьана проекташ
дІаяхьар, яхаш, хоам бу ци-
гара «Сердало» газетага.

«Из лоархІаме дош кхоа-
чашде вай мехка ена хилар
тоаба. Цунна керте вар парла-
менташта юкьерча бувзама,
къаман хоамий политикан,

Нохчий Республикан юкъяр-
лон организацешца бувзам
лелабара Комитета кулгалхо
ЕльсаевгІар Аламахад.

Кулг язdechа дакъа лоачаш
хилар ГІалгІай Республикан
Халкъа Гуллама Председа-
тель ТІумхой Мухьмад, цун
вице-спикер Пхьаранакъан
Руслан, Хъаьшанакъан Аза,
Кагирхой парламента кулгал-
хо Іаспенакъан Адам, МС де-
путаташ», - аьлар хоамо.

ЕльсаевгІар Аламахада
баркал аьлар ГІалгІайченна

иштта хоза шоаш тІаэцарах,
мехка кагирхошта юкьера
барт чІоагІбара гІулакх хоза
дІадахьарах.

ГІалгІайчен спикера ший
аргІагІа белгалдир, вай ре-
спубликай дукха юкъя-
ра гІулакхаш хилар тайп-
тайпарча давкъош тІа.

«Оаха, са балха новкъо-
сташца, Нохчий Республи-
кан Парламента председател-
ца Шайд Вахаевичаца дукха
цхьана хаттараш дІа-юха
тохк.

Вай республикай кагирхой
шоайла бувзам болаш хуле,
вошал долча къамашта юкъ-
ера гІулакхаш дикагІа хотта-
луш хургда», - аьлар ТІумхой
Мухьмада.

Іаспенакъан Адама яха-
чих, къонача депутаташа
дикагІа маьхалйоахаш хургъа
моллагІа тахан федеральни
боараме латташ йола шинна а
республикан программаш.

Кхетаче чакхъаьлар,
совгІаташ дІа-юха луш.

Керда машинаш хъачукхувлаш латт вай мехка

Йовлой Ясмина

Нах дІа-хъа кхувлача маши-
ний хьал тоадарах дийцар
премьер-министр волча Сла-
стенин Владимира укх бетта
24-ча дийнахъа Парламенте;
2024-ча шера цу оагІонцара
гІулакх меттадоаладеш,
мехкарча Паччахьалкхено
дІабиьача баллах дувцаш
вІашагІбеллача кхетаче.

ДІадахача шера, «Магас»
яхача аэропорте юкъейоа-
лайир авиарейсаш Санкт-
Петербург, Сочи, Самара, Тю-
мень, Петрозаводск, иштта Са-
удовски Араве хъажол де бол-
хараш накъабаьхар. Фецарча
кемашца вай мехкара араваь-
ннараш 157,6 эзар саг ва (Мос-
кве болхараш - 90-95%, реги-
ональни авиамаршрут - 80-
85%).

Газомоторни доагорца
лелаш йола «ПАЗ Вектор
NEXT» яха 30 автобус хъа-

чуйоалаяьй ГАУ «Ингушавто-
транспорто». «ДІа-хъа ухача
наьха хьал аттачахъа даккха-
ра тІехъа, 24 никъ хъабийллаб
мехка, царна юкьера 17 муни-
ципальни, 7 муниципалите-

ташта юкьера», - йоах пачча-
хьалкхен каьхато.

ОАО «РЖД», Республикер-
ча, Нохчий мехкарча Пачча-
хьалкхено вІашагІбелла техни-
ко-экономически оагІонцара

керда проект я, нах, иштта
кхыйола хІамаш дІа-хъа кху-
хьаргІолаш никъ хилийтара.
Цѣрмашинашца лелараш 50-
60%-га кхоачаш дукхагІа ху-
лийтаргба цу гІулакхо.





Хіама тоадалара доазув

Таханарча Кавказа вахарера кхоачамбоацараш теркалдергда КИФ-2025

Гаьгенаькъан Мартина

2025-ча шера дІахьоргіолча Кавказерча инвестиционни кхетаче теркалдергда таханара кхоачамбоацараш. Керттера тема- «Инвестицей никъ: дІадахар, таханардар, хургдар». Цхьан доазонна уж дерригаш чулоацаш, къамаьл дергда доакъашхоша. Кхетачен программан юкъе чудоагІа хіама хьадарца, юртбоахамца, тока оагІонца, туризмаца, машинашца, унахцІенон гІулакхаца дувзаденнараш.

Пайда бергбараш юкъе-доаладарах, керда наькъаш хьакхолларах хьоахадергда кхетаче. Экономикацара санкцеш хьокхаелча а шой гІулакх ца талхийташ, чухьарча экономикан хьал тоа-

деш, лакхдеш болх чакхбак-кхарах дувца лерхІ цига. Цу оагІонцарча говзанчаша теркалдечох, КИФ-2025 моттигерча мехкаша керда, беркате наькъаш хьаделлара тІехьа лоархІама моттиг дІалоацаш хила еза. Гибухен оагІонга гІолла Еврази, Инди, Юхера Малхбоале вІашкаозара тІехьа Къилбаседа Кавказо дІахьоча балха йоккха терко ергъа цига. Цунга хьежжа, тайп-тайпара цу оагІонцара проекташ гойтаргъа цига. РФ Паччахьалкхен кулгалхочун заместителя Новак Александра белгалдир, Кавказерча инвестицей кхетачено массахана ший балха программа йоржаеш, шеръеш къахьегилга. Бизнесменаш, инвестораш вІашкаоазаш, царна юкъера бувзам чІоагІбеш йола 50 лоархІама кхетаче дІахьа

лерхІ укх шера.

«Гойтама программан юкъе хургда Къилбаседа Кавказерча наьха культураца, оамалашца, Іадаташца дувзаденнараш, цу моттигашка проекташ йоржаеш дІахьоргболча балхаца дувзаденнараш. Догтийша ва со, КИФ бизнеса, Іаьдала юьсарча гІулакхех дувцаш моттиг хургіолга; кхетаче дІахьара бахьан а из да», - аьлар Новак Александра.

Белгалде деза, таьрахьашка далар тахан керттера моттиг дІалоацаш долга. Паччахьалкхен моттигашка цу оагІонца дувзаденнараш юькедоаладар, электронни оагІонца кьахаташца болх дІабахьар, хьакхелла хьакъал чудоаллача хІамашца тайп-тайпарча моттигашкара болх аттагІа бар да теркаме оттадер.

Йоккха программа я КИФ-

25 чуйоагІар. Цу юкъе я кхетаченаш, тематически сессеш, бизнесменаш, политикаш юкъе болаш дІакхяхьа деза къамаьлаш, дешара, спорта, салоІама оагІонашца дувзаденнараш. Укх шера Сийлахь-боккхача Даймехка тІема юкъе Котало яккха 80 шу дизар дездеш ба вай мохк. Массане теркалдергдолаш ди да из. Хоамий политика юкъелоацаш, истори довргдоаца, диуцлургдоаца болх дІабахьара тІехьа да вай; цу-духьа 1941-1945-ча шерашка лаьтгача тІема истори даиман дийна хилийтара тІехьа терко ергъа кхетачен доакъашхоша. Тахан хьадаьржача кердадарашта юкъе а дакъа лоацаргда гулбеннараша, кердадарех дувцаш йолча семинаре хила аьттув хургба массане. Эггара йоккхарІа терко ергъараш- ге-

обрендинг, PR-оагІув, маркетинг, бизнес, паччахьалкхен моттигаш вІашкаозарца дувзаденнараш. КъонагІа болча доакъашхошта лоархІама хийтарех да туризм йоаржар. Россее кагирхоша дезаденна тІаэцаргдола туризмаца, экономикаца дувзаденна керда наькъаш довзийтаргда КИФО. «Паччахьалкхен, бизнеса, тайп-тайпарча оагІонашкарча балхех болча говзанчаша юкъара моттиг дикагІа тоаеш дола гІулакхаш теркаме лоацаргда кхетаче.

Хьалкхувш латгача тІехьено пайда эцаргбараш, Кавказерча мехкашкар хьал тоадергдараш да цу боккхача балха юкъе эггара керте оттадераш», - белгалдир Росконгресс Ганза кулгалхо, КИФа кулгалхо волча Затынайко Владимира.

ГІалгІайчен юртбоахама 2024 шера гІо даьд 452,2 млн сома

Султиганаькъан Йоакъап

ГІалгІай Республикан Паччахьалкхено 2024 шера баьча балхах ГІалгІай Республикан Халкъа Гуллама хьалха дувцача хана, премьер-министра В. Слостенина белгалдир, мохк деГІабоалабара керттерча оагІонех цаІ юртбоахам хилар.

«ГІалгІай Республикан Кулгалхочо хьалхашка оттадаь декхарах кхоачашдеш, иштта 2024 шера кхачан даараш маьха лакха хургдоацаш 11 ярмарка дІайихьар мехка даькъ тІа.

«Юртбоахам деГІабоалабар,

юртбоахама кхачан, бийдала хьал тІахьожам болаш хилийтара» юртбоахама даараш арахецаш болча наха паччахьалкхен оагІорахьара новкъостал лоаттадаьд 452,2 млн сома», - аьлар хоамо.

Из деррига а деш дар республикан АПК даькъ тІара юртбоахама хьал тоадара.

Белгалдир, дерригача боахама лаьтгаш тІа юртбоахама культураш дІайийна хилар 71,8 эзар гектар.

Цунца цхьана ара хаоттам чоалхане хиларах, 2024 шу республикан юртбоахамхошта аттачарех хиланзар, иштта мехка кхьича боахамашка а нийсделар. ГІалгІай Республикан Кул-

галхочо лаьрхІар республикан цхьайолча моттигашка чоалхане хьал хилара боарам юкъе-баккха. Цу тайпара гуш хилар лаьтта докъадаларах хинна зе 800 млн сом долга.

Деррига а чуийца ка бола ялаташ 39,9 эзар гектар яр, комараш 66,2 эзар тонн.

Ялата лаьрхІа дІадийнад 2025 шера 27,7 эзар гектар лаьтта.

Карарча шера юртбоахамхоша республике дІадувргда ка бола ялаташ 44 эзар гектар тІа.

ДІадахача шерашка хьежжача, хьайбаш тІакхеташ доагІа. Доахан да 76,3 эзар (101,9%), царех етт ба - 43,5 эзар (101,7%), жа -

354,3 эзар (100,3%).

Иштта белгалдир хьайбай маша арахеца даькъ тІа дика толамаш даьха хилар, цу юкъе

дулх а фуаш а долаш. Карарча хана къахьег ГІалгІай Республикан юртбоахаме дика толамаш даха ГІерташ.





Шолжа-Шахъарерча ЦРБ ший болх шаърбеш хилар МЧС

Коазой Мадина

Шолжа шахъарерча ЦРБ коа болх дІабахъа гулбелар МЧС, иштта кхыйолча моттигашкара болхлой. Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера.

Тха газетага дийцачох, кхетаче белгалдир цІаьхха моллагІа хатар хилча, масала, цІи яьнна, теракт яь, е саг чувонацаш лела гІирс тІабена хІама нийслой, эггара хьалхарча аргІанца де дезараш. «Кийчон балха юкье дакъа лоацаш бар республикерча Россѐ ФСБ, МО МВД, Росгварде, МЧС болхлой. Кхетаче дакъа лоацаш хилар унахІенон гІулакхех йолча министерствон болхлой, Шолжа-Шахъарерча терроризма духъале лоаттаеча комиссе доакъашхой. Из санна бола болх дІакхашъар чІоагІа лоархІаме да, дарбанчен наьха кхерамэлен хьал лорадара тІехъа. МоллагІа хатар нийсделча, сиха оарцагІухача тоабан болхлой кийча, шоай гІулакх дика шаърдаь, довзаш хилар керттерчарех да», - белгалдир Шолжа шахъарерча ЦРБ.



«Артекерча» берий хьал тохкаш хилар дешареи Іилмани гІулакхех йолча Министерствон кулгалхо

Йовлой Ясмина

Крымерча «Артек» яхача халкъашта юкьерча берий салоІача моттиге ха йоаккхаш долча вай берий хьал тохкаш хилар республикерча дешареи Іилмани гІулакхех йолча Министер-

ствон хьалха латта Цхьорой Ахъмад-Башир. Из хоам «Сердалога» бир министерствера. Бераш Іеш, хІама дуаш йолча моттигашка хьежар министр.

«ГІадвугаш дар, кулгалхо чо вай мехкара бераш лакха

кхетам болаш, хоза оамалаш йолаш да, аьнна, белгалдар.

Вай берех иштта хоза цІи яккхаро дега боккха тоам бир, «Артека» кулгалхошта баркал оал аз, шоай болх лакхача боараме дІахьош хиларах, хІана аьлча, бераша салоІаш, ха йоаккхаш йола моттиг дика

хилар вайна лоархІаме да», - аьлар Цхьорой Ахъмад-Башира. 2025-ча шера ший 100 шу дизар дездергда «Артеко».

БІарччача бІаьшере болх дІахьош, дукхача бераша салоІаш, кхетам лакхбеш йола Россѐ лоархІаме моттиг хиннай цох.

Керда наькъаш

Кагирхой политика дикка дегІайоагІаш латт вай мехка

Гаьгенаькъан Мартина

Республикерча Пачча-хьалкхено 2024-ча шера дІабихъача балхах дувцаш, республикера кагирхой политика дикка яржаш латтилга белгалдир Паччахьалкхенна хьалха латтача Сластенин Владимира. «ЛоархІаме гІа баккхар да, кагирхошта лаьрхІа тайп-тайпара моттигаш хьаеллар. ГІо деш дола гІулакх хьаллацарах йолча «Дикача гІулакхий мохк» яхача яхьашка, «Вахаре хьинаре хилар» яхача федеральни проектага гІолла 100 кв.м кхоачаш йола гІо деш леларий моттиг хьайийллай мехка. Цу чу я 100 сага моттигаш луш йола актови зал, 40 сага лаьрхІа кхетачен зал, видеогойтамаш, иштта кхыдола вІашагІкхетараш дІакхашъа йиш йола экранаш. Видеостуди, кагирхошта лаьрхІа болх бу моттиг я цу чу», - белгалдир премьер-министра ший къамаьла юкье.

ЛоархІамеча гІулакхех да Магасе хьайийлла 3000 кв. метрага кхоачаш йола ка-

гирхой моттиг. 2024-ча шера вІашагІбеллар цу оагІонцара проектно-маьха болх. Цул совгІа, кагирхой оагІонцарча юкъярлон болхлоша дакъа лоацаш, юкъярча кхетачен, архитектуран колледжа эскиз кийчйир мехка, цу моттига лаьрхІа доазув а кьоаस्ताдаьд. Хьалкхувш латтача тІехьено дика хувцамаш дарга сатувсаш ба мехка. ГІалгІай Паччахьалкхен университет хиннача коа хьаелла лерхІ кагирхошта лаьрхІа 2000 кв.м кхоачаш йола моттиг. 2026-ча шера, «Кагирхой мохк» яхача программага гІолла 250 млн сомага кхоачаш субсиди хьэцаргдолаш, дехар чуденнад. Из проект хьаллоаце, мехка шоллагІа Кагирхой цІа хургда. Геттара гІадвугаш ба гІо деча оагІонцара болх, дІадахача шера гІо деш леларий никъ хьаййцараш пхи эзар совгІа кагирхой бар.

Массахана терко е езарех ба, Республикерча Пачча-хьалкхено тІема операце доакъашхошта гІо деш дІахьош бола болх. Митингаш, хоамий каьхаташ декъаш дола боламаш дІакхухъ мехка, каст-

кастта кхетаченаш хул дешархошца, студенташца. «Къона патриот» яхача, кагирхошта тІема, Даьхе езара гІулакхаш довзийташ йолча моттигага гІолла бувзам лоаттабу кьонача тІехьенца. Тайп-тайпара тІема оагІонех йола спорта яхьаш дІакхухъаш къахьег мехка, 1000 совгІа дешархочо дакъа лаьцад царна юкье.

Эскаре амал дара гІулакх до-

взийташ, «Маьрша хийла хьо, иккашцара кьонал» яха кхетаченаш дІакхихъай кагирхошца, Эбарга-Юртарча тІема даькъага гІолла тІема гІулакх довзийташ экскурсеи ю. Пхе ишколера 300 совгІа бер да цу юкье дакъа лаьцараш. ЛоархІаме моттиг дІалоац, премьер-министра белгалдечох, тахан даржаш латтача кердадараша.

Тухан вай халхара ансам-

блаш я, кагирхой телевидени хьаеллара наькъ гІа хьалхара гІа баьккхаб, къаман культура, Іадаташ дезадолийташ йола проекташ йоаржаяьй. Къаман мотт лорабара тІехъа «Дош», «Вай мотт» яха проекташ хьахоллаш къахьийгад кьоонабараша; яхьашка дакъа лоацаш, 18 млн совгІа рузкъах латта гранташ кхаьчай республикерча кагирхошта.





ГалгІайчен викалаша новкъостал дир Пятигорскерча берашта

Аькхенаькъан Марем

СКФО гІолла волча
ГалгІайчен викала
гІончас Ханукаев Рома-
на вІашагІбеллар №10
йолча берий цІагІа ва-
хара бола болх, цига бе-
рашта бихьар тІабувхабу
гІирс, совгІаташ.

Кхетаче хилар, Сийлахь-
боккхача Даймехка тІем тІа
Котало яьккха 80 шу диза-
ра еча кийчонна цхьа дакъа
дІалоацаш. Из тІадиллар
ГалгІайчен кулгалхочо Ке-
ламатанаькъан Махьмуд-
Іаьлас. Кхетаче дІахьош бе-
рашта гойтар Сийлахь-бок-
кхача тІемах яьккха ролик,
исторически дагалоаттам
лелабара керттера дакъа
дІалоацаш йола.

Лабттан Ди дездеш, кхетаче вІашагІъеллар Оалкамарча дешархоша

Габьгенаькъан Мартина

Лабттан Денна хетаяь кхе-
таче дІайихьар Оалкамарча
дешархоша. Из хоам «Сер-
далога» бир цу моттигера.

«Оалкамарча СОШ-ДС
кулгалхочун гІонча йолча
Хамхой Маккас берашца
болх дІабиьхар. Лакха начІал
гойташ, гонахьара Іалам мел
чІоагІа лораде, лерхІам бе

безаш да гойтар бераша гул-
беннарашта», - дийцар тха
газетага.

Цу кхетаче дакъа лоацаш
бар Халкьа гуллама депутат
Дарсиганаькъан Мухьмад,

«Бералла наькъаш» яхача
проекта тІахьожаш вола
Колой Салид, проекта доакъ-
ашхо Евкуранаькъан Расул,
гІо деш леларий оагІон болх-
ло Хьулахой Ахьмад.



Вахаре эша гІо- новкъостал дарах бола 3292 бартчІоагІам бир вай мехка

Габьгенаькъан Мартина

ГІалгІай Респу-
бликан Паччахьалкхено
2024 шера баьча бал-
лах Парламенте дув-
цача хана, белгалдир
вахара бартчІоагІамах
дола новкъостал дара
болх дІабахьар.

«Цу шера дІабиьхар за-
коно оттадаь дола соци-
альни оалаш дола ахчаш
дІадалара, цхьацца болча
наха вахара аьттонаш да-
лара (льготаш) бола болх.
СалаІа, шоай могашал
тоае бахийтаб «Ветераний
цІа» яхача могашал тоая-
ра йолча центре 565 саг
бокхий нах, цу юкье СВО
доакъашхой (цар дезал)
- 23 саг», - аьлар респу-
бликан министрий Каби-
нета кулгалхочо В. Сла-
стенина.

Иштта белгалду,
дІадахача шера 3292
контракт чІоагІаь хилар,
из 169% да хила беза-
ча (1948) боарамга дил-
лача, федеральни бюд-
жетера субсидеш дала-
рах кхетаченаш дІайихьа
хилар, цун маІан дар
бартчІоагІам оттабаьраш-
та паччахьалкхен новкъо-
стал дар.

Даьхенцара безам гойтача боламе дакъа лаьцар ГАИ болхлоша

Йовлой Ясмина

«Коталон наькъаш» яха ер-
ригача Россе болам хьалла-
ца арабаьлар ГАИ болхлош,
Эккажкъонгий-Юртарча № 1
йолча ишколера ЮИД оагІон

къона инспекторах. «Серда-
лога» из хоам бир цу моттиге-
ра. Твардовский Александра
язъяьча «Теркин Василий»
яхача цІихезача поэман юкь-
ера доакъош дийшар болам
хьаллаца арабаьннараша.

Советски салтий майрал гой-
таш йола поэма ешаш, дог ура-
этта бар дешархой. «Иштта йола
кхетаченаш эшаш я, вай даьша
хьабена никь биц ца балийта,
цар гойтача деналах довза. Наь-
къашкара кхерамзле лораярал

совгІа, кхувш латтача тІехьен
нийса кхетам бала, тІема ис-
тори довзийташ, цар дегаш со-
мадаха хьож тхо», - аьлар ГАИ
болхлоша. Йоккха тІема Кота-
ло яьккха 80 шу дизара хетадаь
дар из гІулаках.



ГалгIайчен Хьалхарбараш дакъа лоацаш хилар, «Российски ишкола бIаьстен» юкЪе

Гаьгенаькъан Мартина

«Хьалхарчар болама» хьинардара ша дакъа лаьцар «Российски ишкола бIаьсти» яхача Ерригроссийски фестивале, яхаш, дийцар «Сердало» газетага бувзамий говзанча волча Налганаькъан Рамзана.

«Йоккхача кхетачене бераша шоай кхоллама дакъа гойтар. Дика дакъа лацарах, Мерашканаькъан Iаддал-Рахьмана, Базорканаькъан Гретай хьалхара моттиг хилар. КIанташанаькъан Мадинас шоллагIа моттиг яккхар. Ганаева Самирас хоза номер гойтар «Къаман Iадатий халхарца» ювзана, из бахьан долаш, цунна кхоалагIа лоархIам бола диплом делар», - аьлар хоамо.

Хьалхарчар моттигерча боламо даькъалабуьц котбаьннараш а цар хьехамчаш а, аьттув хилба дIахо а йоккхача сцена тIа толамаш даха!

ГалгIайчен Янданаькъан Абтена «Россе сийдола донор» яха цIи еннай

Гаьгенаькъан Мартина

ГалгIай Республикан физически культуран, спорта министра ГIончанна, Россе самбо Федераци вице-президента Янданаькъан Абтена «Россе сийдола донор» яха цIи елар.

Мусай Абти цIий дIалуш хьавоагIа ха я 6 шуи, ши бутти, 29 дии. Спортивни болхочун цIий чIоагIа мах болаш да лорашта санна унахошта а. Из дувзаденна да Янданаькъан Абте нагахьа мара нийслуш доаца цIий хиларца.

«Из доккха совIат да сона, хIана аьлча, хIара цIий дIа мел луча хана, айса цхьан сага вахар кIалхардаккхарах гIадвахе аравоал со цигара! ЦIий дIадалар из дика гIулакх да - сий долаш, лоархIаме, пайдане!» - аьлар Янданаькъан Абте.



Къахьегама гIулакхех йола бокъонаш лораяра семинар дIайихьар мехка

Гаьгенаькъан Мартина

Дерригача дунен къахьегама бокъонех дола ди хьатIакхарца ювзаяь, семинар дIайихьар вай мехкарча цу оагIонцарча Паччахьалкхен инспекце. Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера.

ра.

«Шоай балхаца пайдане хургдараш, кердадараш дайзар кхетаче гулбеннарашга. Къахьегама гIулакхех йолча бокъонашга юкЪе хувцамаш дарах дийцар кхетаче, иштга лекцеш дIайихьар.

Гулбеннараша доаржадеш дийцар болх беча моттигашка нийслуча хатарех, уж тахкарах», - хоам бу тха газетага. 1989-ча шера денз, дездеш да из ди, болх беча моттигашка вахар хаьдараш дагалоацаш Канаде, США къоастадаьча денца дувзадаь.

Болхлой кхерамзлен хьал лорадар, болх беча моттигашка хатараш хургдоацаш къахьегар керте оттадара тIехьа дездеш да из ди. Укх шерарча цIайна керттера тема - «Къахьегама гIулакхех болча оагIонцара революци, кхерамзлен хьал лорадар».



ГалгIайчен таьрахьашца дегIаахара Академе бизнес лелае Юмабергба

Гаьгенаькъан Мартина

ХIанз хьатIадоагIаца шотта дийнахьа, шоай доалахьара хIама леладе безам болча мехка бизнесмений, бахархой кхетаче хургья, яхаш, дийцар «Сердало» газетага цу дешара моттиге Cute English.

«Дешар вIашагIделлараш я Говзанч.хаб, иштга «Эздий Овла» яха тоабаш. Сцена тIа къамаьл дергда ингалсий метта ишкола кулгалхочо ГIоандалой Фатимас; «Триумф» яха доалахьара ишкола хьайийлача Iарчакханаькъан Дале; мосаш йIаьхьара йолча

Россе эггара йоккхагIа студе бизнес-психолога, топ-менеджера Гаьгенаькъан Хадижас. Кхетачен программанна чудоагIаш да хьаде хIама лахар, гранташ, дешара курсах. Доакъашхошта хьехаргда шоай гIулакх, дIадодар кIезига а долаш, мишта дIадоладе

деза, иштга бизнесе ца хилча бакъахьа дар фуд», - аьлар хоамо.

Тхоца къамаьл даьчо яхачох, шоай доалахьара хIама дIадоладеш болча, ца кхераш шоай фу вIаштIехьадоал хьажа ловш болча нахаца хургья из кхетаче.



ГалгІайчен «Са бизнес» яхача центро кхетаче дІайихьар, летчикаца Тоачанаькъан Османаца

Гаьгенаькъан Марина

ГІалгІай Республикан «Са бизнес» яхача центро ше йолча тІайцар Россє тІема-форда авиацие Ан-72 фецарча кемаца лелаш вола лётчик Тоачанаькъан Осман, яхаш, дийцар «Сердало» газетага цу моттига викалаша.

«Мехкарча филиала болх-лоша хьавшанна лаьрххІа йола экскурси йир. Цунна гойтар таханара вахара таронаш, иштта дийцар «Са бизнес» яхача программашка дакъа лоацаш болча доалахьара болх лелабечар дерхІадох», - аьлар хоамо.

Фусам-даьй кулгалхочо Албохчанаькъан Ибрахима яхачох, из кхетаче бахьан долаш, керда бувзам дІаболабала йиш я.

ГалгІайче хьалха я нах бебара даькъе

Аькхенаькъан Марем

ГІалгІайче дІахо а хьалхале дІахьош я, нах бебаш хиларах. Республикан Кулгалхочун зарбан болх лелабераша гойтача хоамаша тешалду, тахан ГІалгІайче нах тІакхетар 15,0 промилле тІа латт 1000 сага дІалаьрхІаца, хІаьта цу юкье валар - 3,5 мара дац 1000 сага. Из да бахархой 11,5 промилле тІакхеташ хилар.

Белгалду, тахан республике сага вахар дІаьха хиларга диллача 79, 25 шу да. Цул совгІа, ГІалгІайче дика дегІадоагІаш да дарбанчешкара хьал, бахархошка лораш хьожаш хилар 45,5% я.

Лорий хьалаш лоаттадарца дувзадenna, карарча шера республике масехк керда лорий урхалленаш хьаелла лаьрхІад. Царна юкье я- Сурхо тІара лорий амбулатори, Южнера ФАП, Іаьлий-Юртара дарбанче.

Даьхенцара безам гойташ, машинашца лела арабаьлар МагІалбике

Йовлой Ясмина

Коталон 80 шу дизара хетадаь, машинашца болабалар хьаллаьцар вай мехка. Цу кхетаче дакъа лоацаш бар «ЦаІ йола Росси» яхача парте доакъашхой, депутаташ, кьона гвардей-

цаш, администрацей кулгалхой, цар гІончий, иштта кхыбараш а. Из хоам «Сердалога» бир кхален администрацера.

Республикерча лоархІамеча моттигашка гІолла йолаьлар Россє байракхаш тІаьгІа

машинаш. МагІалбикерча, Серго цІерах йолча паркера дІаболабenna, Магасерча Аланой коа кхаьчар доакъашхой.

Иштта цьхана гулбенна дІахьоча гІулакхо тІехьа тІабоагІарашта хьалхадоккх, Даьхенцара безам, дерхІам бок-

кха хила безилга, Коталон ди гаргадоаладе гІерташ лаьттарий цІераш массахана дагалоаттае езилга.

Иштта дола гІулакх хьаллацаро вІашкаоз тайп-тайпарча ханага кхаьча мехкахой, бувзам чІоагІбу.



Туризм хьаллоацаш, болх дІахьоргба мехка

Гаьгенаькъан Марина

2024-ча шера мехкарча Паччахьалкхено дІабихьача балхах дувцаш, кхетаче хилар республикерча Парламенте. Премьер-министр волча Сластенин Владимира цига теркалдир, вайцигара туризм йораржаеш дола гІулакх хоалуш, айлуш латтилга, тІалатташ бола туристаш хІара шера дукхагІа хулилга.

«Діадахача шера вайцига

125 эзар совгІа туристаш хинаб, 2023-ча шерара хьал теркалдича, 8,6% дукхагІа хулуж. Номерни ганз 632 номер йолаш я, шера 20,3%-га кхоачаш айеннай из. Шолжа кхале вІашагІеллай керда кхо маршрут (Ушкорт яхача моттига тІабода никъ, Гаьл-Чюж яхача кхуркхолга тІабода никъ, Зем-ГІалан тІабода никъ).

Белоруссерча туроператорашца моттиг дІайовзийташ, экскурси дІайихьай мехка, иштта Иранерча туропера-

торашца болх дІахьош ба. Шоай болх дика шаьрбаь 42 экскурсовод-гид ва туристашца лелараш, цул совгІа «ГІалгІай республика» - экскурсовода эшаш дола пособи» яха туристически гуллам ба боаржабеш», - йоах республикерча Паччахьалкхен кулгалхочун доклада тІа.

2023-ча шера республике машинашцара туризм йораржаергйолаш болх ба дІахьош. Мехкара туризм хьаллацара тІехьа лоархІаме дакъа дІалоацаш

хургда из. Мехкадас соцам баь чай мела цІалг хьадийлла, «Наькъашкара карта» яхача оагІонцара болх ба дІахьош.

«Туризми, хьаьша тІаьцара гІулакхи» яхача кьаман проекта гІолла дІайихьай «Фусам-нана» яха яхьаш, «Дезала тоаба», «Кинжал 2024» яха фестивалаш. Уж еррига кхетаченаш, Россє тайп-тайпарча миингашкара туристаш тІаозаш, мехкарча туризма хьал доаржадеш я.

10 КЪАМАН ІАДАТАШ



Кастлуш ГІалгІай мехка хургъя «ГІалгІайчен къона оазаш» яха яхъ

Гяьгенакъан Марина

Бекарга бетта 28-ча дийнахъа дІайолаелар «ГІалгІайчен къона оазаш» яха республикан яхъ. Цига дакъа лаца безам бар дехар чуда-ла йиш йолаш вар яхъ дІайолаяла кхо ди дис-салца. Из хоам «Сердало» газетага бир театра, кином, таханарча заман тароний Центро.

«Из дІахъош я начІал дола бераш хъахаржа да-хъа, царна шоашта ховш дар хъагойта таро луш, тІехъагІа цар мехка дикача вузашца хотталургболаш.

ХъалхагІа, «Сердало» га-зето яздаьдар цу яхъан биь боараме ахча лург-да, аьнна. БоккхагІбарий, кхувшбоагІарий, берий во-калах йолча тоабашта - 50 000 сом. ШоллагІа мот-тиг яьккхачоа - 30 000 сом. ХІаьта кхоалагІа хинначунна - 20 000 сом.

Пандарца дикагІа йола йиш лекхачунна - 50 000 сом.

ГІалгІай мехка кхетаче хургъя, къаман хьоалчагІан Іадаташ дувцаш

Гяьгенакъан Марина

ГІалгІай паччахьалкхен университета филологи-чески факультете семи-нар дІахьоргъя, ГІалгІай хьоалчагІан Іадаташ дувцаш. Кхыча къамий меттай институт, мех-ктохкам бахъан долаш, республикан кагирхой таро я дукха хІама сига-ра хъаэца, яхаш, дийцар «Сердало» газетага из болх вІашагІбеллараша.

«Бекарга бетта 28-ча дийнахъа кхетачен доакъ-ашхошта кІоаргагІа довзарг-да ГІалгІай къаман дукхача бІаьшерашка денз хъадоагІа Іадаташ. ХьоалчагІах, цун Іадатех, маІанех дувцарг-да этнографа, таржамхо-чо, журналиста Мерешка-накъан Султана», - аьлар хоам.



ГІалгІай къаман дувхара фестиваль дІайихъар Юкърча Ачалкхе

Гяьгенакъан Марина

«Бералла наькъаш» яхача ер-ригача Россее проекта доакъ-ашхоша № 15 йолча Юкър-ча Ачалкхерча ишкола дешархошца къамий барзкъан Денна хетая ГІалгІай дувхара

фестиваль дІайихъар. Из хоам «Сердалога» бир ишкола кул-галхочун гІонча йолча Баде-наькъан Іайнас.

«20-ча бІаьшере дукха хув-цамаш юкъеденад вай къаман гІирса. ПІадувхача барзкъо хъа-

гойт къаман Іадаташ, оамалаш, вахара гІулакхаш. ДІаяха ха да-гайохийташ, кхоанара вахар ду-хъальоттадеш хилар кхетаче.

Къаман культурах йола бай-таш йийшар дешархоша, цІай дездеш, иштта «Даймохк», «Ловца» яха моттигаш лов-

зайир гулбеннарашта. Эггара лоархІамерІа дола дакъа хилар «Моде театр» хъаделларах.

Ишколашкара, ГІалгІай кхал-наьха барзкъаш могадеш йолча этнографагара, культуран про-ектий кулгалхо йолча Хъулахой Аленайгара балхаш гойтар.



«Йиззача оазаца вахар» яха документальни кино гойтар дешархошта

Йовлой Ясмина

Къилбаседа Кавказерча куль-тураца дувзаденнарех йолча Президентски ганза, РФ Пре-зидента массазарча Къилбасе-да Кавказерча викала аппара-та хъаллоацаш вІашагІделла

«Йиззача оазаца вахар» яха документальни кино гойтарг-да мехкарча дешархошта. Из хоам «Сердалога» бир дешареи Іилмани гІулакхех йолча ми-нистерстве.

«Кинос бувц, мел йоккха ха-

лонаш духъала нийсьенная-ле а, боха ца бохаш, майрал-денал гойташ, шоай Даьхе езаш хъавоагІаца пхе турпалхочох», - йоах тхогарча хоам. Кино шозза гойтар: 10 сахъат даьлча, 12 са-хъат даьлча. 500 совгІа дешар-хо вар цунга хъажа гулвеннар.

Иштта дешархой кхетаче хилар из проект вІашагІелларашца.

МоллагІа хаттар таха, кино даккхара никъ дикка бовза аьт-тув хилар цар. Тахан ураотташ латтача къонача тІехъенна хъаэ-ца масал долаш кино дар бераш-та гойтар.



«Біаьстен оаз» яха концерт хилар ГалгІайчен Эккажкьонгий-Юрта

Гаьгенаькьан Мартина

Театра, кинон, Магаса таханарча заман тароний Центра болхлоша Эккажкьонгий-Юрта «Біаьстен оаз» яха концерт дІадиьхар, яхаш, дувц «Сердало» газетига.

«Укх бекарга бетта догІан зама артисташа хозьяьяр шоай ашарашца. Эккажкьонгий-Юртарча культуран ЦІагІа концерт луш хилар Дзортанаькьан Гирихан, Пхьугой Амир, Беканаькьан Хадига, Оздой Лейла, Іарпенаькьан Хьава, ИсраиловІар Лариса. Моттигерча ишкола дешархой, хьехархой самукьадаьлар, солисташа локхаш хиннача ашарех», - йоах хоамо.

Тхоца кьамаьл даьчо яхачох, цунга хьажа таро хилар «Пушкина картага» ГІолла.

Магаса яхархочунна, Калашникова автомат лелаярах, суд ергья

Йовлой Ясмина

Магасе яха 42 шу даьнна кхалсаг суда хьалхашка оттаргья, бокьонах доацаш герз леладаь хиларах. Тохкамхоша баьча балхо хьагойтачох, из яхаш йолча Заьзганаькьан проспекта тІарча квартире, Калашникова автомат корайир, кхо поатрон а йолаш цунца, яхаш, дийцар «Сердало» газетига тІахьожам лоатбараша.

Герз хьадаьккхар 2024 шера ардара бетта 15-ча дийнахьа, лаьрххІа йола операци дІахьош. ХІанз уголовни ГІулакх дІачуденнад Магасерча кхален суде; хІаьта кхалсага, бокьо йоацаш герз леладарах, статьях йоагІаш йола суд ергья.

Ноахалашта карагІдаьннар дагадоагІаш

Коталон тІехье яхар ГалгІайчен Лакхехьарча суде

Йовлой Ясмина

ГалгІай Республикан Лакхехьарча судо укх деношка ший наІараш хьайийлар эггара зІамагІа болча, дикача хьашашта - Даьхе баьхан долаш моастагІчох латаш хиннарий тІехьенна.

Сийлахь-йоккхача Коталон 80 шу дизада цІай хьатІакхоачаш, суда зале ший тайпара йола экскурси дІайихьар. Берий таро хилар кабинеташка, суда заседаней залашка хила, царна цох хилар Даьхенцара безам совбоаккхаш йола урок.

Суда болхлоша берашта экскурси еш хьалхадаьккхар, вай турпалхошта карагІдаьннар, исторен оагІон тІа из дусаргда вай мел дах, мохк баьхан цар шоай синош тІем тІа йодаькхар, цудухьа ала йиш я, из ший тайпара кхетам балара болх бар берашца беш хиннар. Из болх вІашагІбеллараша шоашта могоар ду вай зІамагІа йолча тІехьенна Сийлахь-боккхача Даьймехка тІема Котало йоаккхаш денал, майрал гойташ латаш хиннача вай даьй сийле йовзаргІолаш, из цар йицъергІоацаш.

ГалгІай Республикан Лакхехьарча суда кулгалхочун ГІончас ЦІелой Элинас берашта йовзийтар керттера моттигаш: болх беш йола кабинеташ, суда кхетачений залаш, иштта «ТУРПАЛХОШТА КАРАГІДАЬННАР ЦІАККХА А ДОВРГДАЦ» яха гойтам, из ба уйчен хьалхарча гІата тІа. Ма дарра гойтача тІема сурташа хьаелл исторически оагІонаш Сийлахь - боккхача Даьймехка тІема шерашца ювзаенна йола. Цул совгІа, бераш дахар ГалгІай Респу-



бликан суда балха даькь тІарча исторен Музее, цига лаьрххІа Сийлахь-боккхача Даьймехка тІем тІа Котало яккхара 80 шу дузаш хиларга хьайийлар «Боккха дагалоаттам» яха керда гойтам.

Музей, лоархІаме даьча дар экскурсена чудоагІаш хинна, цо таро хилийтар берашта мехкарча суда болх бовзарал совгІа, наггахьа мара гуш доаца архивни сурташ, каьхаташ го, цар тІа дувц тІом йистебаьнначул тІехьарІа мохк меттаоттабарах, из чІоагІбарах.

Из кхетаче дІахьош керттера терко тІаяхийтар «Хьалхарчар болам», «Коталон белгало» яхача боламашта. Цу проекто тІахьех берашта дукхагІа новкьостал дара, сий долча российский паччахьалкхен карагІдаьннар дикагІа царна довзийтара, сурташца исторен лоархІаме моттигаш йовзийтара.

Каьхата оагІонаш тІа бераша Коталон Парад йиллар, иштта цар сурташца гойтар орденаш, майдилгаш, ЦІаккха йовш йоацача цІера белгало. ХІара сурт берашта дег чу дусах, цун маІан гойташ дар, дунен тІа машар хургболаш шоай синош йодаькхарашта баркал оалаш дар дукхагІдараш.

Бераша дилла хІара сурт лоархІаме дар цу гойтаме, цар хозийр суда уйче. Цига го йиш яр маьтсела бетта 9-ча денца дувзаденнар: Коталон Ди, тІема шерашка хиннар.

Кхы кІезигагІа лоархІам боацаш хилар «Дагалоаттама оаз» яха болам дІабахьар. Паччахьалкхен болхлоша вІашагІбеллача цу болама юкье бераша Сийлахь-боккхача Даьймехка тІема Коталонна хетаяь байташ йийшар, цар дийцар шоай даь-даьша лелабаьча тІема наькьах лаьца, цар денал

гойтарах, уж моастагІчоа дукхальютташ хиларах лаьца.

Эггара зІамагІа волча экскурсе доакьашхочун 4,5 шу даьннадар, цо селлара хоза йишача байто бІаргех хий даьккхар цига гулбеннарашта.

Юххера, кхетаче йистейолаш, берашта Коталон белгало тІайола седкьилгаш, мерза хІамаш елар. Цу доккхий доацача, бакьда лоархІамеча совгІаташа царна хьалхадоаккхаргда Сийлахьча Коталон ди лоархІаме хилар.

Тахан берашта дІалуш дар, цар кхоане хургІолаш, кортамукьале йоаккхаш латаш хиннача вай даьшта карагІдаьннар довзаш уж хургболаш деш да. Даьхенцара безам совбоаккхаш, цу зІамагІдолча ноахалІа тахан вай дутах дар цунна дагалаттаргда, ший кьаман карагІдаьннар довзаш хургда из.

ГалгӀайчен кагирхой ГИТИСе деша таро йолаш ба

Коазой Мадина

Мехка хьалхале лелаш йолча театральни вузех цаӀ я театральни искусствон Российски паччахьалкхен институт. ГИТИСа кердайоакх ший проект «ГИТИС-Юг» Къилба-седа Кавказа федеральни даькъ тӀарча абитуриенташта, йоах ГалгӀай Республикан культуран Министерствос.

Карарча шера деша отта безам бараш шоашта фу хов гойта дезаш ба нохчий столице Шолжа-ГӀалий тӀа, маьтсела бетта 12-ча денгара 14-ча денга кхаччалца дӀахьоча хьалхарча бӀала юкъе. Цох чакхбаьннараш шоллагӀча бӀалага кхоач. Из хургба Москве.

Белгалду, цига деша оттараш хьахоржача хьалхарча даькъ тӀа, актӀраш, режиссӀраш, театроведаш, ашарий театра факультета, иштта кердача сценически искусствон даькъ тӀа деша безам бараш чакхбаларга хьожаш хургья ГИТИСа йоккха коммисси, уж ба ЦӀихеза института хьехархой, шоашта керте ректор Заславский Григорий а волаш.

«Дерригача хаттарашта жоп лургда «Къулбе-хьен Россее театрий Ассоциацие председатела, «ГИТИС-Къулбе-хьен» проекта куратора, ГИТИСа ректора ГӀончас Базорканьякъан М. В. «телефон+79151659237», - аьлар ГалгӀайчен культуран Министерствос.

Ший бер сагӀа деха Юмадаьча доазол араьхарча кхалсага суд йир

Йовлой Ясмина

ГалгӀайче суд йир 29 шу даьннача кхыча мехкарча кхалсага, цо ший бер сагӀа деха Юмадеш хиларах, яхаш, дийцар «Сердало» газетага тӀахьожамхоша.

Судо лаьрхӀар, 2024 шера цу кхалсага ший бер массехказа ахчаш деха ахийта хилар новкъа болхача нахагара, тикашта, мах беш йолча моттигашта юхе Io а увташ. Цу тайпарча хьало из бер лерттӀа деӀадара зе дора.

Цу кхалсага кхы а кхо бер хилар чу а лоацаш, судо цунна, набахта ялла ца езаш, кхо шу ха техар, царех тоаялара йилла ха ши шу а долаш.



ГалгӀай мехка 3,5 эзар совгӀа сага «Коталон диктант» яздыр

Йовлой Ясмина

3,5 эзар совгӀа болча ГалгӀайчен бахархоша Сийлахь-боккхача Даьймехка тӀемах лаьца «Коталон диктант» яздыр, халкъашта юкъерча болама чудоагӀаш. Из хилар ерри-

гача республикан 70 моттиге, яхаш, дийцар «Сердало» газетага республикан дешара Министерстве.

Доакъашхошта хьалхашка лаьтта декхар дар, 45 минота 25 хаттара жоп дала дезаш; тӀемца дувзаденнача

керттерча хаттараша советски халкъа карагӀдаьнначох дувцар. Болам хетабаь бар Коталон 80 шу дизара, из дӀахьош ба Россее массайолча моттигашка, дунен 90 мехка.

«Коталон диктанта» новкъостал ду исторически

тӀема оагӀонаш дагалоаттае, кагирхошта Даьхенцара безам совбоаккхаш кхетам бала», - аьлар хоамо.

Болам дӀахьош ба 2019-ча шера денз, хӀара шера берригача мехка гӀолла дукхагӀа доакъашхой а болаш цу юкъе дакъа лоацаш.



Бахархой тӀаийбу ди дӀадихьар ростгвардейцаша

Гаягенаькъан Мартина

Республикерча Ростгварде оагӀонна кулгал деча Буружанаькъан Микаила бахархой тӀаийбу ди дӀадихьар.

Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера.

«Полице инарал-майор волча Буружанаькъан Микаил совгӀа кхетаче дакъа

лоацаш хилар республикерттера федеральни инспектор вола Гудов Залим.

Ростгварде декхарех, иштта цигарча болхлошта луча аьтонех довза ловш бар ба

хархой. Наха тӀа мел дена хаттараш доашхаш, болх дӀабихьар кулгалхоша, чуденна дехараш тахка аьнна тӀадиллар», - йоах хоамо.



Республикерча дешархошта, наIараш йийлла Ди дIадихъар Шолжерча SKUиНТо

Гаьгенаькъан Мартина

Кулгал дарей керда-ча технологейи Шолжа-Шахъарерча колледжо наIараш йийлла ди дIадихъар дешархошта. Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера.

«Колледже студенташа Iомадеча гIулакхех, керда-дарех дийцар дешархошта. Технически, могаш воацача сага гIо дарца дувзаденна-раш гойта йиш яр студентий берашта», - йоах тхога цу моттигера кхаьчача хоамо.

Колледжа кулгал деча Iарчакханаькъан Хъавас дийцар студентий колледжерча вахарах, цига деша отташ довза дезарех.» Экскурси хиларал доккхагIа да, тахана наIараш йийлла Ди.

Колледжера вахар, укхазе Iомадераш, иштта кхьдола оагIонаш довза аьттув хилар берий», - белгалдир цо.

«Лакхаленга кхачар 2025» яхача конференце дакъа лоацаш хилар Дзовранаькъан Амиран

Гаьгенаькъан Мартина

ГIалгIай паччахьалкхен университетта «Агрономи, Мелиоративно-гIишлон балхаш» яхача агроинженерни факультета кафедра ассистент

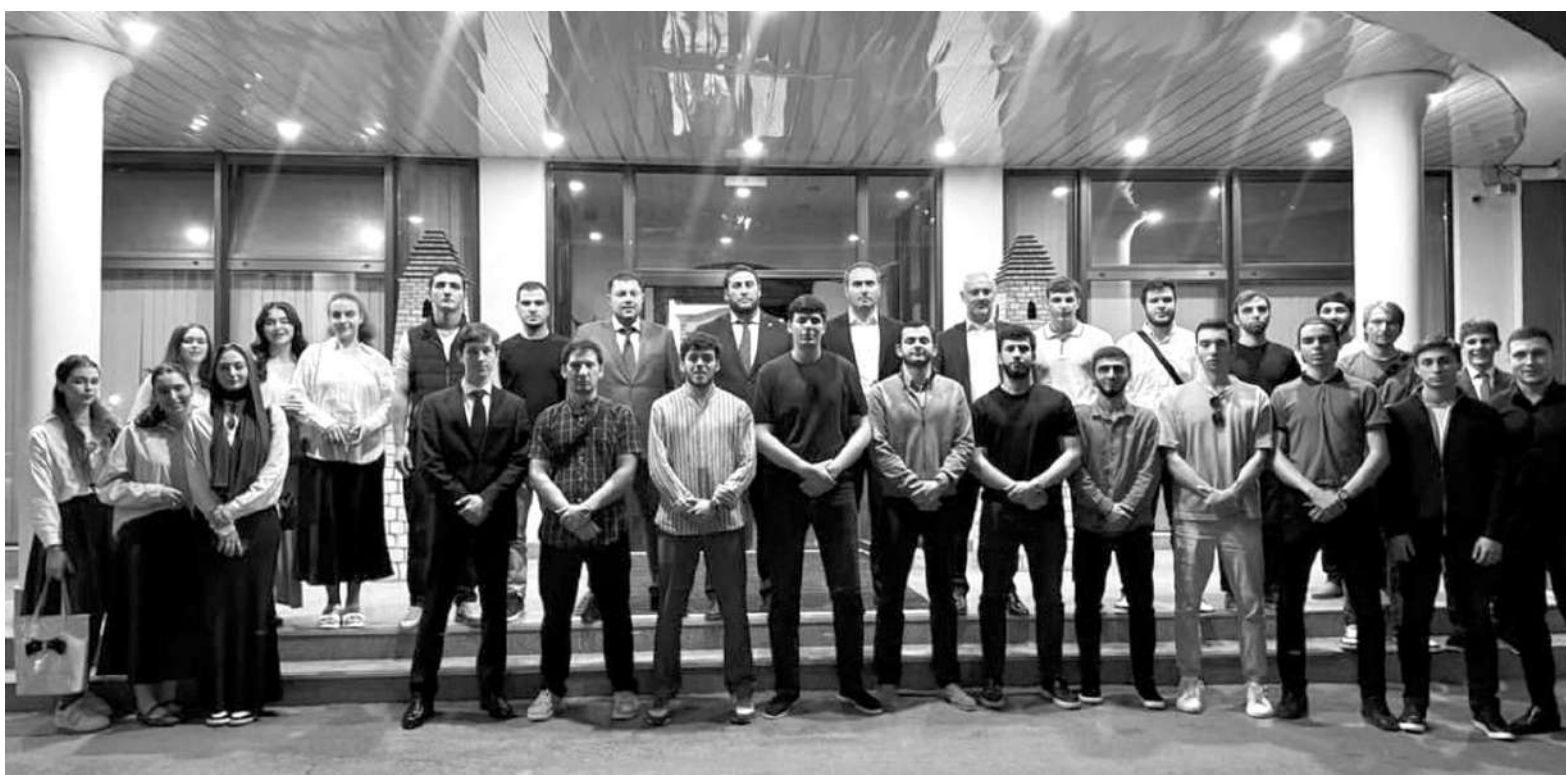
волча Дзовранаькъан Амирана, «Лакхаленга кхачар 2025» яхача аспирантий, кьонача Илманхой 28-ча къамашта юкьерча конференце гойтар вай республика. Из хоам «Сердалога» бир цу гIулакха хьал-

халаттараша.

«ГIабартой-Балкхарой паччахьалкхен университетте Амирана йовзийтар хьандарг ГIалгIай мехкарча моттигашка баржарах йола тема. Эрий аре-

нашка ше-ше хьандарг хьахиларах дийцар цо гулбеннарашта», - йоах хоамо.

Илманхой говза балхаш довзийташ йола кхетаче, берригаш раьза болаш, чакхъяьлар.



Москве дешаш болча студенташца, кхетаче дIайихъар Наьсарен мэра

Йовлой Ясмина

Ший балха тIагIолла Москве ваха волаш, цига дешаш болча вай студенташца дIахьоча вIашагIкхетаре дакъа лоацаш хилар Наьсарен мэр Оздой Руслан.

РФ Президента массазарча гIалгIай викала фусаме дIайихъар кхетаче. Из хоам «Сердалога» бир шахъара администраце.

Дешара гIулакхех, кагирхой политиках, кьона гов-

занчаш хьаллацарах йолча программах дийцар гулбеннараша. Оздой Руслана кагирхошта дийцар ший балхах, иштта цар мел дола хаттараш доашхаш къамаьлдир.

«Цу тайпара кхетаченаш

чIоагIа лоархIаме я; кагирхошта, хьакимашта юкьера бувзам чIоагIбу цар», - белгалдир шахъара дас. Кхетачен доакъашхошта баркал аьлар мэра, шоай республикаца дувзаденнараш дагадоакхаш хиларах.

Магасерча пенсионерканна соцадаь лаьтта ахча хьаделар, прокуратура юкьееча

Йовлой Ясмина

ГIалгIайчен Магасера 76 шу даьнна яхархо прокуратуре латкъа ера, бахъан а доацаш, ший пенси соцадарах, яхаш, дийцар «Сердало» газетага тIахьожаме боахаме.

Кхалсага пенси ийдора 2000 шера денз, ший пенси яха ха яларга хьежжа, бакъда аьки 2004 шера Волгоградски областа Вахара ганзо из юхасоцадир, къахьагама книжка тIарча йоа-зонах дегабуам беш.

Прокуратуро техкар, пенси соцадара ер ма дий аьнна бахъан доацилга. Прокуратуро чубеннача лоткъамах, ганз из хьадала дезача эттар.

Пенсионерканна хIара бетта доагIаш хинна ахча хьадаларал совгIа, шоаш хьаца луш лаьтта 200 эзар сом а хьаэца таро хилар. ХIанз цо бокьонах шийна доагIаш дола пенси хьаийду.

ГалгIай мехкарча 66% берашта маъхий техад

Аькхенаькъан Марем

ГалгIай мехка йисте-
даьлар дегIа могашал
чоагIьяра ца хилча
даргдоаца маъхий тоха-
ра хьалхара дакъа. 66%
берашта маъхий техар.
Из декхар кхоачашдара
хьаййллар 132 маъхий
тоха моттиг, цига болх
беш хилар 500 совгIа
лорий болхло, яхаш,
дийцар мехка Кулгалхо-
чун зарбан болх лелабе-
раша.

Из гIулакх республи-
кан бахархошка масса-
нега дIакхоачаш хург-
долаш вIашагIделладар,
85 дIа-юха лелача маъ-
хий тохача тоабо. ХIанз
из болх шоллагIча даь-
къе дIахьоргба, из
дIабоалургба маьтсела
12-ча дийнахьа.

«Дукхача шерашка Ин-
тернете гIолла дIахьош яр
шоашта цаховр дувцаш, уж
маъхий наха тохаргдоа-
цаш йола компани, из ба-
хьан долаш дукха нах юха-
баьлар», - аьлар республи-
кан кулгалхоcho Келамата-
наькъан Махьмуд-Iаьлас.
Цудухьа берашта дукха ла-
зараш хилар, уж дар боча
лазар, кIажьуха йIовхараш.

Цу юкъе геттара унза-
ра да полиомиелит. Из ба-
хьан долаш, республи-
кан Iаьдало болх дIабихьар
да-нана дIакхетадеш, маъ-
хий ца техача дергдоацилга
дIахайташ.

Белгалду, ГалгIай мехка
маъхий тохаш да лаьрхIача
комиссе дакъа а лоацаш, уж
хьож массадолча доал дара
даькъ тIарча урхалленаш-
ка иммунологе болх мишта
дIахьу.



ГалгIай мехкара тохкамаш дераш, сийленгашка бIарглокхаш ба

Коазой Мадина

Сийлахьча Коталон 80 шу
дизара хетаяь кхетаченаш
дIахьош, «Дагалоаттам»
яхача тохкама балхаш деча
тоабан студенташа шоатта
ди дIадихьар МагIалбика

кхален Вежарий-Юрта.
Цига, гуржий къаман 4-ча
фецарча эскара летчикаш-
та хетадаьча дагалоаттама
сийленга гонахьа лостам
бир. Цох дийцар «Серда-
ло» газетага ИнГУ зарбан
болх лелабераша.

«Из лоархIаме хинна
дIаоттаргда турпалхой да-
гахабара гIулакха юкъе,
оаха берригаш а бех цу
лоархIамеча кхетачене
дакъа лаца», - аьнна кхайка-
рал дир республикан керт-
терча вузе.

Белгалду, из сийленг юха
меттаоттадаьд, Российски
кагирхоша гранташца хьал-
лоацаш хиларах. Кастлуш,
бекарга бетта 30-ча дийна-
хьа, из лаьрхIа хьаделларг-
да.

«Хьай дин довза» яха викторина хилар вай мехка

Коазой Мадина

ме довз хайтар цар.

«Хьай дин довза» яха вик-
торина дIайихьар кагирхой
цхьанкхетарий цIарIа. Кагир-
хой гIулакхех йола комитет я
цу гIулакха хьалхаеттар. Дин
довзийташ йолча викторине
дакъа лоацаш хиннараш ре-
спубликера кхалнах бар. Дин-
цара кхетам бовзийташ долча
хаттарашта жоп луш, Даьла
дин шоашта малагIча боара-

«Хоза масал дар цар гой-
тар. Доккха баркал ала лов, из
гIулакх хьаллоацаш, гIо де этта-
рашта: «Монтажник» яхача ти-
канна, «Iарамхи» курорта, къа-
ман политиках йолча мини-
стерствонна. 100 000 эзар сом
мах бола совгIаташ, сертифи-
каташ, иштта кхьдола хIамаш
деннад цар», - белгалдир кагир-
хой цхьанкхетарий цIарIа.



ИЗВЕЩЕНИЕ О начале ЗАСЕДАНИЯ СОГЛАСИТЕЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО ВОПРОСУ СОГЛАСОВАНИЯ МЕСТОПОЛОЖЕНИЯ ГРАНИЦ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ПРИ ВЫПОЛНЕНИИ КОМПЛЕКСНЫХ КАДАСТРОВЫХ РАБОТ

В отношении объектов недвижимого имущества, расположенных на территории кадастровых кварталов:

субъект Российской Федерации Республика Ингушетия, муниципальное образование город Карабулак, № кадастровых кварталов:

06:03:0100004 в соответствии с муниципальным контрактом от 30.01.2025 г. №321-20-2025-002 выполняются комплексные кадастровые работы.

Уведомляем всех заинтересованных лиц о завершении подготовки проектов карт-планов территории, с которыми можно ознакомиться по адресу работы согласительной комиссии:

г. Карабулак, ул. Промысловая, 2/2

(Адрес работы согласительной комиссии) или на официальных сайтах в информационно-телекоммуникационной сети «Интернет»:

администрации города Карабулак (Наименование заказчика комплексных кадастровых работ)	https://mocarabulak.ru; (Адрес сайта)
---	---

администрации города Карабулак (Наименование исполнительного органа государственной власти субъекта Российской Федерации, на территории которого проводятся комплексные кадастровые работы)	https://mocarabulak.ru (Адрес сайта)
Филиал ППК «Роскадастр РИ» (Наименование органа кадастрового учета)	https://mocarabulak.ru (Адрес сайта)

Заседание согласительной комиссии по вопросу согласования местоположения границ земельных участков, в отношении которых проводятся комплексные кадастровые работы на территории кадастровых кварталов:

06:03:0100004 состоится по адресу: г. Карабулак, ул. Промысловая, 2/2, в актовом зале Администрации « 15 » 05.2025 г. в 15 часов 00 минут.

Для участия в согласовании местоположения границ при себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность, а также документы, подтверждающие права на соответствующий земельный участок.

Обоснованные возражения относительно местоположения границ земельных участков, содержащегося в проекте карты-плана территории, можно предста-

вить в согласительную комиссию в письменной форме в период

с «15» 05 2025 г. по «18» 06 2025 г.

Возражения оформляются в соответствии с частью 15 статьи 42.10 Федерального закона от 24 июля 2007 г. № 221-ФЗ «О государственном кадастре недвижимости» и включают в себя сведения о лице, направившем данное возражение, в том числе фамилию, имя и (при наличии) отчество, а также адрес правообладателя и (или) адрес электронной почты правообладателя, реквизиты документа, удостоверяющего его личность, обоснование причин его несогласия с местоположением границы земельного участка, кадастровый номер земельного участка (при наличии) или обозначение образуемого земельного участка в соответствии с проектом карты-плана территории. К указанным возражениям должны быть приложены копии документов, подтверждающих право лица, направившего данное возражение, на такой земельный участок, или иные документы, устанавливающие или удостоверяющие права на такой земельный участок, а также документы, определяющие (определявшие) местоположение границ при образовании такого земельного участка (при наличии).

В случае отсутствия таких возражений местоположение границ земельных участков считается согласованным.



ГалгІай мехка 15 млн мах бола техника лочкъяра зуламах дола гІулакх хъадиьлар

Йовлой Ясмина

ГалгІайче хъадиьлар кьоал дарца дувзаденна гІулакх, доал деча даькъ тІа 15 миллион сома зе дарах, яхаш, дий- цар «Сердало» газетага тІахьожаме боахаме.

Наьсарен прокуратуро тІахьожаме болх дІабихьар, цига гучадаьлар 2010 шера денз 2019 шерга кхачал- ца, шахъара администраце болхлоша 14 мехка цІенал хьаллоаттаю техника лоч- къяь хилар, из дукха мах болаш я.

Тохкам беча болхлоша зуламца дувзаденна гІулакх хъадиьлар, дукха мах бола техника лочкъяьрах, из прокуратуро ший теркаме ийцар.

ХІанз тохкаш да хиннар фуд а мишта нийсденнад а.

Наьсаре сомий гаьнаш дІаегІар, Овшанаькъан Руслана урам тІарча сквере

Йовлой Ясмина

Наьсарен Овшанаькъан Р. цІерагІа урам тІарча скве- ре дІаегІар 30 боалий га. Из шахъара программанна чудоагІаш дар; парка доа- зош тоадеча, баьццардер-

задеча даькъе. Дукха ха яр укхаза цу тайпара балхаш ца ду, яхаш, дийцар «Сер- дало» газетага шахъара ад- министраце.

Мэра Оздой Русла- на лаьрхІар шахъаре куца

йолча гаьнашта меттел, сомий гаьнаш дІаьогІа, царех вай бахархоша пайда эцаргболаш.

«Хьалхара программан дакъа кхоачашдеш, шахъа- ра керттерча урамашка дІаегІар гаьнаш. ШоллагІа

даькъа - парка доазонаш баьццардерзадергда», - аьлар хоамо.

ХІаьта маьтсела бетта Ов- шанаькъан Р. урамах дукха зизаш дІаьогІа лаьрхІад, тІаккха из моттиг кхы а хозагІа хургъя.

Къаьстта чІоагІа нувхаш гулЪе 2289 контейнер оттаяьй республике

Султиганаькъан Йоакъап

ГалгІай Республикан Пар- ламент хьалхашка ГалгІай Республикан Паччахьалкхе- но 2024 шера баьча балхаш къамаьл деш, Халкъа Гул- лама депутаташа оттадаь- ча хаттарашта жоп луш, бе- карга бетта 24-ча дийнахъа ГалгІайчен министрий Ка- бинета кулгалхочо Сласте- нин Владимира дийцар, эко- логе кхерамзлен Іалашо яра даькъ тІа дІабихьача балхаш.

«КхоачашЪеш хиннай «ЧІоагІа хІара деннарча нувхашцара хьал», «Тамаший- на хиш лорадар», «Хьу лора- яр» яха федеральни проекташ, «Экологи» яха къаман про- ект. «ЧІоагІа хІара деннарча нувхашцара хьал» яхача фе- деральни проекта чудоагІаш, доал деча моттигашка лат- таргІола чІоагІа нувхаш гулЪ- яра 2289 контейнер ийцай.

ГалгІайчен Кулгалхочо чІоагІаьд дий наькъа карта, чІоагІа нувхаш юхакъоастаяра хьал аттача даккхара», - аьлар къамаьла юкъе.

Уж хаттараш кхоачашда- ра юкъеьккхай хьалха хьак- хоачаш ца хинна моттигерча оператора техника, кхы а хьа- эцаш латт эшаш йола контей- нераш.

ЧІоагІа нувхаш къаьстта ле- лаяра дола хьал аттача дак- кха гІерташ, Йоккхача Ачалк- хе гІишло хьалЪеш я, цунна чудоагІаш хургда уж чакхЪа- хар, цаьшараш хьакъоастаяр, уж лаьттах йохкар.

Иштта, Паччахьалкхено ба- хача наха цох луш бола мах лакха хургбоацаш, чІоагІача коммунални нувхех бола бо- арам оттабаьб, уж дІаьхьар маьха чухьнахъа хургдолаш. Моттигера оператор яха цІи еннай «ЦІена дуне» ООО, цхьан шера йолча хана.

«Хьунаш лораяр» яхача фе-



деральни проекта чудоагІаш, деррига гІулакхаш кхоачаш- даьд, цу юкъе: хьу меттаотта- яра дола доазув дукхагІа даьд 140 гектара, хьунагІа яьнна цІи йоаяра йола автоцистерна, 17 цІи йоаеш бола гІирс ийцаб.

«Саг чу ца вагІа авиацен хьалаш» яхача къаман проек- та чудоагІаш, цу тайпара ави- аци дукхагІа хилийтара мот- тигера проект я кхоачашЪ- еш, кхоЪ пилот чувоаца гІирс

ийцаб (БАС), цар чу йІовхал зувш дола гІирсаш латт. Цу тайпара таронаш хиларо сихагІа а дикагІа а хьунаш- кара хьал довзара бола болх дІабихьар аттача доаккх.

Экологически балхаш дІадахьара лоархІамеча дек- харех цаІ да, цу гІулакха эша каьхаташ кийч а даь, Илдарха-ГІалий тІара нув- хаш дІакхувсаш дола доазув цІендаь, лаьтта кІалтІадохар.

Шолже, ший тайпарча фух дола жа довзийташ, гойтам хургба

Коазой Мадина

Шолже, хьайбай базар тІа Гиссарски, Арашан фух жа гойтаргда маьт- села бетта 5-ча дийнахъа дІахьоча гойтаме, яхаш, дийцар ГалгІай Респу- бликан юртбоахаме зар- бан болх лелабераша.

Из болх вІашагІбеллар ГалгІайчен жа леладерий Ассоциаци я; ГалгІайчен юртбоахаме Министер- ствос, Паччахьалкхено хьал а лоацаш.

Цига хьажа боагІарий таро я наггахъа мара нийс- луш доацача фух дола жа го а эца а.

Уж леладарах бола бер- рига хоам цу гойтаме ха йиш я.

сердало

Учредитель:
Государственное
автономное учреждение
«Издательский дом
«Сердало»

Главный
редактор:
Курскиева Х.А.

Адрес редакции и издателя:
Республика Ингушетия,
386101, г. Назрань,
Тер. Центральный округ
пр. И.Базоркина, 60.
Тел.: 8 (8734) 77-11-84
Бухгалтерия: 8 (8734) 77-10-85.

Газета зарегистрирована
Управлением Роскомнадзора
по Республике Ингушетия.
Рег. номер ПИ № ТУ 06-00033
от 16 декабря 2024 г.
E-mail: serdalo@yandex.ru
Сайт газеты: serdalo.ru.

Набор и верстка произведены
в компьютерном центре
ГАО «Издательский дом «Сердало».
Время подписания номера
по графику в печать:
30 апреля 2025 г.
Фактически 17:20.

Точка зрения авторов может не
совпадать с позицией редакции.
При перепечатке
ссылка на газету обязательна.
Письма, рукописи, фотографии,
рисунки не рецензируются и не
возвращаются.
Свободная цена

Газета отпечатана в издательстве
«Южный регион»,
с готовых диалитических
форм.
Адрес: 357600, Ставропольский край,
г. Ессентуки, ул. Никольская, 5.
Заказ № Тираж: 2000 экз.

ГІалгІайчен ший лоІаме кІалкхетаргах латарах вІашагІтехача тоабо нохчий Шолжа-ГІалий тІа дІахьоча яхье дакъа лаьцар

Гаьгенаькъан Мартина

ГІалгІай Республикан гульязча тоабо дика дакъа лаьцар ший лоІаме кІалкхетаргах латара йийллача ре-спубликан яхье, из хилар нохчий Шолжа-ГІалий тІа, яхаш, дий-цар «Сердало» газета-га Шолжа кхален ад-министраце.

«Спорта оагІув дикагІа деГІайоалаяр духьа, «Спорт - вахара боарам» яха проект вІашагІеллай, цунна чудоагІа кагир-хошта юкъе ший лоІаме кІалкхетаргах латар до-аржадар. Спортивни даькъ тІа дукха кагирхой, зІамагІбараш нийсбе-лар, уж хІанз мара спор-те дакъа лаца дІаболалуш а бацар.

Вай мехарча спор-тсменех дошо майдил-гаш яьхар Хоаной Сай-фулас, Налганаькъан Ахьмада. Іарпенаькъан Х а й р - М у х ь м а д е и МуртІустанаькъан Мусаси шоллагІа моттигаш яьхар. Хазанаькъан Юсуф, Эл-марзанаькъан Мухьмад, Буружанаькъан Сулейман, Элмарзанаькъан Адам, Налганаькъан Муса, Гудантанаькъан Рамзан, Евкураанаькъан Мухьмад кхоалагІча моттигашка нийсбелар», - йоах хоамо.

Г О Б Ъ Я В Л Е Н И Я

Утерянный аттестат №00604000002995, выдан-ный ГБОУ «ООШ №2 г. Сунжа» в 2020 г. на имя Аушева Тур-пал-Али Тамерлановича, счи-тать недействительным.

Утерянный аттестат серии 06 АБ №0008485, выданный СОШ №3 г. Ка-рабулак в 2012 г. на имя Ба-рахоевой Фариды Лаханов-ны, считать недействитель-ным.

Утерянный аттестат серии №458635, выданный ГБОУ «СОШ №1 с. Экаже-во» в 1984 г. на имя Цечое-вой Азы Яхьяевны, считать недействительным.

Утерянный диплом, вы-данный Политехническим колледжем им. Тухана Цу-рова с.п. Средние Ачалуки в 2024 г. на имя Бацаевой Мадины Вахаевны, считать недействительным.



Россе езача атлетиках йолча чемпионате, котало яьккхар Пхьилекъонгий Іалихана

Гаьгенаькъан Мартина

Вай спорте хоза хоам бера. Московски областерча Ста-рая Купавна яхача шахьа-рера. Езача атлетиках йолча яхьашка котало йоахаш, вай

мехкахо Пхьилекъонгий Іалихан хьавоагІа массехк шу да. Укх наькъа а дикка белгалваьлар вай мехкахо.

«50 моттигера 400 совгІа спортсмен вар диь дийнахьа

яхьашка шоай низ гойташ хиннараш. 67 кг дозал долча М-70 тоабан юкъе, 30-ча тур-нира толашагІа вола спор-тсмен ва, аьнна, хьакхайка-вир из.

Из хоам «Сердалога» бир

цу оагІонцарча министер-ствос. Физически культура-хи спортах иолча министер-ствос котало яккхарца даь-къалавуьц вай мехкахо. Аьт-тув болаш, иразе, беркате хилда цун вахар!



«Ади Ахмада» викалий тоаламаш

Гаьгенаькъан Мартина

Эллиной-румий латарах йолча Россе йоккхача яхьаш-ка котало яьккхар «Ади Ахмад» яхача клуба доакъ-ашхоша. Россе Турпала Кела-матанаькъан Іалихана хетаяь

яхьаш «Магас» яхача спорта цІагІа дІайихьар.

«Тайп-тайпара майдилгаш яьхар клуба виь спортсмена. 77 кг дозал дарашта юкъе белгал-ваьлар БІарахой ИсмаІал; 82 кг

ярашта юкъе дошо майдилг яь-ккхар Іарапханаькъан Рамза-на, шоллагІча лагІа тІа ваьлар МазаевІлар Турпал-Іаьла; 72 кг барашта юкъе борза майдилг кхаьчар БІарахой Мухьмада», - йоах тхога бенача хоамо.

«24 шерга кхачанза болча

спортсменашта юкъе дІайихьар яхьаш. Ший дошо, дото, борза майдилгаш яхар боккха толам ба, цо хьагойтар, спортсменаш дика кийчо яь хиннилга», - бел-галдир спорта гІулакхех йолча Министерствон хьалха латгача Белхарой Руслана.